

Vergaderjaar 2009–2010

30 015

Voortgang bodemsanering

Nr. 37

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTE-
LIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 januari 2010

Hierbij zend ik u het rapport van de VROM-Inspectie en de Inspectie Verkeer & Waterstaat met de bevindingen van een vervolgonderzoek naar aanleiding van de in begin 2009 geconstateerde fraude door bodemadviesbureau Bodemstaete¹.

Na de constatering hebben de VROM-Inspectie en de Inspectie Verkeer en Waterstaat op 5 februari de erkenning van Bodemstaete ingetrokken. Zonder deze in het Besluit Bodemkwaliteit vereiste erkenning kon Bodemstaete vanaf die datum geen rechtsgeldig verkennend bodemonderzoek meer uitvoeren.

Op 15 december 2009 heeft de strafrechter de directeur van Bodemstaete veroordeeld voor meermaals gepleegde valsheid in geschrifte². Ook is de VROM-Inspectie nagegaan welke mogelijk frauduleuze onderzoeken Bodemstaete heeft uitgevoerd, en zijn bevoegde gezagen hiervan op de hoogte gesteld.

Dit rapport beschrijft het vervolgonderzoek dat naar aanleiding van de zaak Bodemstaete is verricht om na te gaan op welke schaal op een met Bodemstaete vergelijkbare manier is gefraudeerd, welke andere fraudemomenten in de bodemketen voorkomen en welke verbeteringen in het stelsel dit tegen kunnen gaan. Met dit onderzoek is dieper inzicht verkregen in de verschijningsvormen van bodemfraude. Bij 50 overheden zijn hiervoor ruim 500 bodemrapporten van 138 verschillende adviesbureaus onderzocht, en deze steekproef omvatte daarmee ongeveer 70% van de adviesbureaus met een erkenning. In dit onderzoek zijn geen vervalste bodemrapporten aangetroffen, maar lopende het onderzoek is wel nog een ander bedrijf betrappt op fraude. Ook daar is de erkenning ingetrokken.

Verder is gekeken naar de rol van de bij Bodemstaete betrokken certificerende instelling. Hoewel er enkele procesmatige kanttekeningen zijn heeft deze zijn werk naar behoren uitgevoerd. Handhaving (inclusief het signa-

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

² BK6310, Rechtbank 's-Hertogenbosch, 01/995009-09.

leren) van frauduleus handelen is in de eerste plaats een taak van het publiek toezicht en van de opsporingsinstanties.

Het stelsel van certificering is hier niet in de eerste plaats op gericht, maar het is voor de certificerende instellingen wel mogelijk om via gerichte audits bepaalde vormen van fraude aan het licht te brengen.

Het blijkt dat Certificerende Instellingen, de Raad voor Accreditatie (RvA) en Inspecties beschikken over veel informatie met betrekking tot het functioneren van bodemintermediairs, maar dat deze tot nu toe onvoldoende is uitgewisseld. Het bodembedrijfsleven en de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodem (SIKB) hebben goede initiatieven genomen om de kans op fraude te verkleinen: het SIKB heeft hiertoe een richtlijn voor certificerende instellingen opgesteld, en met inzet van software, waarbij door middel van een code een gebruiker direct kan verifiëren of de in een rapport opgenomen gegevens juist zijn, kan worden bijgedragen aan vergroting van de transparantie binnen de bodemsector en daarmee aan het tegengaan van fraude.

De belangrijkste aanbevelingen uit het rapport zijn:

- gericht toezicht uitoefenen op de belangrijkste fraudemomenten, waarbij ook interventieteams kunnen worden ingezet. Deze aanbeveling is inmiddels vertaald naar concrete acties in het jaarprogramma 2010 van de VROM-Inspectie,
- stimuleren van reeds ingezette ontwikkelingen om informatie uit te wisselen tussen de actoren in het private stelsel en de inspecties (de eerste overleggen hierover zijn inmiddels gestart),
- ervoor zorgen dat informatieverkrijging uit strafrechtelijk onderzoek ten behoeve van bestuurlijke doeleinden wordt vergemakkelijkt,
- ervoor zorgen dat certificerende instellingen bij audits aanvullende controles uitvoeren waarmee dieper wordt ingezoomd op de uitvoeringspraktijk (overleg met het SIKB is inmiddels gestart),
- stimuleren van de bodemsector om de ingezette ontwikkeling software te benutten voor het vergroten van de transparantie binnen de bodemsector met kracht door te zetten.

Ik trek uit het rapport de conclusie dat het bestaande publiekprivate systeem, dat uitgaat van continue inzet van publieke en private toezichthouders, goed in staat is de kwaliteit van de uitvoering te verbeteren en fraude in de bodemsector aan te pakken. Fraude is nooit helemaal te voorkomen maar daarom vind ik het belangrijk dat de aanbevelingen uit het rapport voortvarend worden opgepakt om kwaliteit nog verder te verbeteren en fraude zoveel mogelijk te voorkomen. Daar waar fraude blijft voorkomen moet die stevig worden aangepakt met de bestuurlijke en strafrechtelijke instrumenten die daarvoor zijn ontwikkeld.

Ik zal u op de hoogte houden van verdere ontwikkelingen.

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. M. Cramer